

**TOUT
AUTRE
CHOSE**

**HART
BOVEN
HARD**

« STOP ! » Les idées de solidarité, de consensus et de concertation sont remises en question. Le seul horizon qui nous est désormais imposé est celui de l'austérité. Comme si, au nom d'une prétendue rigueur, il n'y avait d'autre solution que de rogner dans les salaires, les pensions, les services publics, la culture, la recherche scientifique, l'aide au développement... Comme si, au nom de la sécurité, il n'y avait d'autre choix que de diminuer nos libertés, de nous monter les uns contre les autres et de nous mettre sous surveillance. Comme si, au nom de la sacro-sainte compétitivité, la seule option était de détricoter notre modèle social et de reporter à plus tard les défis environnementaux et climatiques. Comme s'il n'y avait pas d'alternative.

Aujourd'hui, nos gouvernants accélèrent la destruction de cette cohésion qui fait notre richesse, pour nous imposer la politique du fort qui écrase les faibles. Cette politique est injuste, ne fonctionne pas et nous entraîne dans une société de la violence. Injuste parce qu'elle frappe systématiquement les plus fragiles et qu'elle les stigmatise. L'allocataire social, le chômeur, le pensionné ou l'immigré sont soupçonnés d'abuser du système, voire de le menacer. Injuste parce qu'elle ne s'attaque pas à la spéculation, la dérégulation de l'économie, l'évasion fiscale des plus riches et l'augmentation drastique des inégalités. Mais aussi inefficace comme l'histoire le montre : les politiques d'austérité échouent systématiquement à atteindre leurs prétendus objectifs. Les pays d'Europe auxquels on impose ces recettes s'enfoncent dans la pauvreté, les inégalités, voire la violence. Nous ne voulons plus d'une société qui a peur de l'autre, peur d'elle-même, peur de son avenir. Nous disons stop à cette marche en arrière !

TOUT AUTRE CHOSE ! Nous, femmes et hommes, jeunes et moins jeunes, salarié-es, indépendant-es, pensionné-es, sans emploi, parents, profs, étudiant-es, artistes et associations, appelons aujourd'hui à prendre le chemin de la confiance et de la

solidarité ! Nous voulons construire une démocratie où le citoyen ne soit plus à la merci des lobbys et du pouvoir de l'argent, où chacun puisse se faire entendre. Nous croyons qu'il ne suffit pas de résister, de défendre les acquis, de préserver un modèle de société essoufflé. Que c'est d'un vrai débat démocratique que surgiront les alternatives. Qu'il faut bâtir tout autre chose. Qu'il faut intensifier le débat citoyen pour créer notre avenir commun. Que c'est dans l'exercice de nos droits que nous construirons notre bien-être partagé. Que seul le renforcement des liens sociaux nous permettra de faire face aux défis que pose notre société multiple et bigarrée. Que nous n'avons pas de problème budgétaire, mais un problème fiscal. Que l'on ne peut poser la question de la pauvreté sans poser celle des inégalités sociales et de genre. Que parler de bien-être partagé n'a de sens que si nous prenons en compte celui du reste du monde et celui des générations futures, sans oublier que la planète a des ressources limitées. Qu'une réelle justice fiscale est possible et que nous pouvons assurer une transition écologique tout en garantissant la justice sociale.

Citoyens de tous horizons, nous appelons à démultiplier le débat public, partout en Belgique, en Flandre, à Bruxelles, en Wallonie. Avec nos partenaires flamands de « Hart boven Hard », nous appelons chacun à signer ce manifeste et, plus encore, à agir avec nous pour inventer et construire ensemble une société tout autre, qui retrouve le chemin de la solidarité ! C'est maintenant qu'il faut ouvrir un débat reliant tous les secteurs malmenés et fédérer les innombrables innovations locales. Il y a urgence à agir avant que la machine infernale du tout à l'argent ne broie ce qui nous reste de libertés. »

Rejoignez-nous sur : www.toutautrechose.be

Een alternatieve septemberverklaring

Een welvarend land, met welzijn en geluk voor iedereen. Dat is waar regeringen en minister-presidenten voor gaan. In elke speech, bij elke legislatuur. Dat is waarom we ze hebben verkozen. Dat is waarop we ze te allen tijde kunnen aanspreken.

Vlaanderen is ongerust

In menige huiskamer en op vele werkvloeren groeit de ongerustheid, nu allerlei besparingsballons uitlekken. Besparen op onderwijs, wat betekent dat voor mij als leerkracht, student of ouder? Besparen op verenigingen, wat betekent dat voor onze sportclub of jeugdbeweging? Besparen op kinderopvang, water en elektriciteit, wat betekent dat voor ons gezin? Besparen op zorg en rusthuizen, wat betekent dat voor de oude dag?

De ongerustheid groeit omdat elk doorsnee gezin in de hoek lijkt te staan waar de klappen vallen. Een gezin met twee kleine kinderen en concrete plannen om te verbouwen zal wellicht per maand al snel een paar honderd euro extra moeten neertellen. Zelfs de minister van Welzijn verklaarde “nachten wakker te liggen” van wat we de gezinnen vragen.

De geluiden uit de federale regeringsvorming klinken niet veel beter.

Wij, mensen en verenigingen van mensen, willen vandaag spreken, met één stem. Wij willen niet dat de een voor zichzelf uit de brand slaapt wat de ander dan extra moet ophoesten. Wij geloven in een samenleving die alle mensen versterkt, en niet alleen de sterksten. Noem het onze eigen Septemberverklaring: hart boven hard!

Iedereen de broeksriem aan, behalve...

We zijn bezorgd. Meer zelfs, er is reden om behoorlijk boos te zijn. Vlaanderen lijkt wel te willen besparen om te besparen. En dat in alle flappen van onze portemonnee. In alle geledingen van onze samenleving. Meer inschrijvingsgeld voor de muziekschool of de sportclub? Niks aan te doen. Duurder kampmateriaal? Het kan niet anders. Duurder onderwijs en duurdere bibliotheken? Er is geen alternatief. Duurder openbaar vervoer? Er valt niet aan te ontkomen. Duurdere zorgpremie en rusthuizen? Het volk had maar niet zo grijs moeten worden. Want ja, ‘iedereen moet z’n steentje bijdragen’.

Iedereen? Niet zo snel. Sommigen, de grote ondernemingen en de grote vermogens, worden net bevoordeeld. Voor ondernemers zijn er in Vlaanderen maar liefst 150 soorten subsidie. En kijk eens wat een verschil tussen de 33% vennootschapsbelasting en de reële aanslagvoet van 4 à 6% bij de grootste ondernemingen. Van zulke gunsten kan een gezin, een kleine zelfstandige of kmo alleen maar dromen. Er is dus wel degelijk een alternatief.

Op zich is er niks fout met een gezond klimaat voor bedrijven na te streven. Zonder bedrijven geen jobs. Maar om van ondernemersvriendelijkheid nu hét criterium te maken voor een land waar het goed is om te wonen? Om het grote geld ongemoeid te laten, terwijl wij de rekening betalen van wat banken hebben verspeeld? Dat is toch verregaand. Een economie staat in dienst van mens en samenleving, en niet omgekeerd. Wij wensen zuurstof voor de samenleving, en niet dat alle zuurstof uit de samenleving naar de ondernemingen gaat. Het verenigingsleven, het onderwijs, de zorg, de cultuur, de diensten... zijn geen “last”. Integendeel, ze maken deel uit van onze rijkdom.

Alles van waarde...

Het gaat ons niet alleen om de besparingen. Het regeerakkoord vertaalt ‘waarde’ in uitsluitend economische termen. De vele dimensies van het rijke menselijke bestaan – de lerende, de creatieve, de spelende, de zorgende, de sociale, de liefhebbende... mens – moeten plaatsmaken voor de economische dimensie. Het is intussen toch wel duidelijk dat het economische als enge maatstaf niet de fijnste en zeker niet de eerlijkste wereld oplevert? Kijk naar de rest van Europa. De massawerkloosheid piekt verder. De armoedecijfers stijgen. De ongelijkheid neemt toe. Vele jonge

Europeanen kijken tegen een no future aan. De keerzijde van de medaille van ondernemersvriendelijkheid heet nu eenmaal 'zelfredzaamheid': iedereen dopt uiteindelijk zijn eigen boontjes. Ook werklozen, mensen in armoede, mensen met een leefloon... Ieder voor zich, is dat de samenleving die we willen?

De essentie van de sociale zekerheid en van het sociale weefsel is niet de liefdadigheid uit de tijd van priester Daens. Wel onderlinge verantwoordelijkheid: tussen jong en oud, tussen gezonden en zieken, tussen gezinnen met en zonder kinderen, tussen koppels en alleenstaanden, tussen werkenden en werklozen. Over sectoren en generaties heen. Want hoe groter de kloof tussen arm en rijk, hoe slechter iedereen af is. Ook de welgestelden.

Alleen worden menselijke waarden als solidariteit en gelijkheid op de 191 pagina's van het regeerakkoord amper twee keer genoemd. Als focus kan dat tellen.

Waarom zou het logisch zijn om in naam van het ondernemerschap in te zetten op de vermarkting van overheidstaken? We moeten onderwijs, ziekenhuizen en gevangenissen niet vermarkten. Niet ons erfgoed, niet de natuur, niet het milieu, niet de lucht, niet de wegen, niet het water, niet de kunst. Waar winst het wint van waarde, wordt verlies het resultaat.

Alle kleuren en horizonten

Wij staan een open Vlaanderen voor. In ons dagelijkse leven is de wereld nog nooit zo dichtbij geweest. Het internet, de tv en relatief goedkoop reizen maken van de wereld ons dorp. In onze supermarkt, in onze straten, in het klaslokaal van onze kinderen, overal borrelt de smeltkroes van culinaire en culturele invloeden. De nieuwe mensenlandschappen van de 21e eeuw zijn globaal verbonden. In Brussel valt dat nog meer op. Daarom zou het wereldvreemd zijn om in Brussel en de Brusselse rand alleen maar te focussen op het Nederlandstalige. Het veeltalige en veelkleurige karakter van Brussel en Vlaanderen is een kans! En we weten: ook milieuvervuiling en de klimaatcrisis overstijgen de Vlaamse grenzen.

Behouden wat goed is...

Goed kiezen is ook kiezen voor het behoud van wat goed is. Onze regio wordt internationaal geroemd om zijn sociale voorzieningen en zijn zorg. Die kwaliteit wordt dag aan dag bewaakt én verbeterd door leden, vrijwilligers en professionals van maatschappelijke organisaties die samen een sterk middenveld vormen. Onze sociale zekerheid geeft waardigheid en kansen. Onze leerkrachten werken dagelijks aan een hoogstaand onderwijs, onze academici en wetenschappers aan grensverleggend onderzoek en vernieuwende oplossingen voor morgen. Omringende landen benijden ons het alomtegenwoordige verenigingsleven. Wie is in zijn jeugd niet in aanraking gekomen met sportclub, muziekschool of zomerkamp? Talrijke verenigingen brengen stemlozen in onze samenleving samen en geven hen een krachtige stem. Ons bibliotheeknet is fijnmazig. In musea en archieven komen we in aanraking met schitterend cultureel erfgoed. Onze cultuur- en kunstencentra, onze kunstenaars, theatermakers en musici verrijken ons leven met hun kunnen, dat ook in het buitenland op brede waardering kan rekenen. Onze openbare omroep

brengt dagelijks nieuws, duiding en uitstekende programma's in de huiskamer. Op heel die sterke dienstverlening werd de voorbije jaren al stevig besnoeid. Gaan we die kwaliteitsvolle zorg voor het leven, opgebouwd door een collectief van mensen, te grabbel gooien? 'Meer doen met minder' kan allang niet meer. Laten we in dit sterke aanbod blijven investeren.

... en investeren in wat beter kan

En ja, er is ruimte voor verbetering. We worden ongelijk geboren en ons onderwijs slaagt er nog steeds onvoldoende in om kinderen gelijke kansen te bieden. Te veel jongeren verlaten het onderwijs zonder middelbaar diploma. In Vlaanderen heeft 10% van de bevolking een inkomen onder de armoedegrens, in België 15%. Kinderen in armoede groeien op zonder fatsoenlijk toekomstperspectief. En wat te denken van de jeugdwerkloosheid? Voor één laaggeschoolde job zijn er tientallen jonge kandidaten. Een job vinden wordt zo wel erg moeilijk. Nee, het heeft geen zin om dan maar snel snel minder kwalitatieve mini-jobs en flexbanen te creëren. Daar is niemand mee geholpen. We staan met z'n allen stil in het verkeer – Antwerpen en Brussel staan in de wereldtop qua files. Het aantal astmapatiënten rond ring- en invalswegen stijgt. Om mensen aan te moedigen de auto te laten staan, moet het openbaar vervoer aantrekkelijker worden.

Kortom, er ligt een waslijst aan uitdagingen. Of het nu gaat om onderwijs, wetenschap, werk of duurzame mobiliteit: vooruitgaan is investeren in keuzes die renderen op de lange termijn. Het kan toch niet verwonderen dat we daarop aandringen. De overheidsinvesteringen zijn de laatste 20 jaar gehalveerd. Meer autonomie voor de lokale besturen dreigt veeleer een financiële strop te worden. De regering zegt dat ze geen facturen wil doorschuiven naar de volgende generaties, maar wat heeft het voor zin vandaag te besparen op bijvoorbeeld het openbaar vervoer, met alle file-, milieu- en gezondheidsproblemen én kosten van dien? Dat zijn pas facturen voor onze kinderen. Vandaag investeren in mens en maatschappij levert vruchten op voor morgen.

De lasten en de schouders

"Wie gaat dat betalen?" hoor je dan. Econoom Paul De Grauwe en vele van zijn collega's zeggen waar het op staat: "Als de economie niet goed draait en je begint te besparen, maak je het alleen maar erger." De ervaring heeft geleerd: hoe forser de Europese Unie haar lidstaten dwong te besparen, hoe groter de catastrofe. Gaan we in Vlaanderen dan echt dezelfde fout maken? Nee, inderdaad, we kunnen niet alles betalen als de toplaag de dans ontspringt en jongeren, werknemers, gezinnen het gros van de inspanningen moeten dragen. Van de doorsnee Vlaming worden nu onevenredig veel inspanningen gevraagd. Maar wie hele dagen achter een scherm met beurskoersen aandelen koopt en verkoopt, betaalt daar amper belastingen op. Wat maakt deze vermogende aandeelhouder méér waard dan een gemiddeld gezin? Wij willen dat de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen.

Samen voor hart boven hard

Wij, mensen en organisaties van mensen die bekommerd zijn om elkaar, gaan voor andere, meer menselijke keuzes. Wij geloven dat gebundelde krachten die menselijke keuzes kunnen aanreiken. Dat werk start vandaag. We gaan de komende maanden informeren. We gaan het gevoel doorgeven dat het kan: de toekomst van onze kinderen, van onze welvaart en ons welzijn veiligstellen, én investeren in betaalbare en nog betere maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen. Met aandacht voor maatwerk voor mensen van alle slag. Dat is écht vooruitgaan.

We willen iedereen het gevoel geven dat hij of zij kan bijdragen aan een samenleving waarin hart boven hard gaat, als we ons maar verbinden. Solidair zorgen voor elkaar, dat is pas echt vertrouwen geven. Van de overheid verwachten we dat ze die aandacht deelt. En daar zullen we met alle ondertekenaars over waken. Wie gelijkheid, rechtvaardigheid en andere waarden van samenleven miskent, kan op ons verzet rekenen. Samen maken we het verschil.

Onderteken mee op www.hartbovenhard.be